

Aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. minister E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Stichting Zelfstandige
Publieke Werkgevers
Aidadreef 4
3561 GE Utrecht

E: info@StichtingZPW.nl

www.StichtingZPW.nl

Utrecht, 2 juli 2024

Geachte heer Bruins,

Het nieuwe kabinet is vandaag geïnstalleerd. Daarmee bent u aangetreden als minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Van harte gefeliciteerd met uw benoeming. De komende periode zal in het teken staan van het geven van nadere invulling van de kaders die zijn afgesproken in het hoofdlijnenakkoord. Hierbij gaat het over forse uitdagingen waar we als land voor staan en de noodzaak om liefst 'nu' op onze toekomst te anticiperen met een goed doortimmerd, weldoordacht, gezamenlijk uit te voeren beleid. Onze sectoren, de drie decentrale overheden en zeven onderwijssectoren, spelen een cruciale rol in het functioneren van de Nederlandse samenleving en in het uitvoeren van beleid. De stichting Zelfstandige Publieke Werkgevers (ZPW) is daarom graag uw gesprekspartner bij verdere uitwerking.

Wie is ZPW?

ZPW is het samenwerkingsverband van de werkgeversverenigingen van de drie decentrale overheden (gemeenten, provincies, waterschappen) en zeven onderwijssectoren (primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs, universitair onderwijs, onderzoeksinstellingen en universitair medische centra). Zij vertegenwoordigen duizenden werkgevers in deze sectoren. Het betreft ruim 800.000 werknemers.

Contacten ZPW met uw ministerie

Sinds 1 januari 2020, de normalisatie van de rechtspositie van ambtenaren, is ZPW ontstaan om aan te kunnen sluiten op overleggen, zoals de SER en de Regiegroep van het ministerie van SZW en de Stichting van de Arbeid. DG Werk van SZW overlegt regelmatig met ZPW om ons goed aangehaakt te houden bij het Nederlandse poldermodel. ZPW is niet direct aanwezig bij de overleggen van de StvdA en Regiegroep.

ZPW maakt met VNO-NCW afspraken bij welke adviesaanvragen en activiteiten van de SER zij wel direct aanwezig zijn. Dit betreft de thema's die de publieke sector in zijn werkgeversrol raken. Op het

gebied van ondernemingsraden en arbeidsomstandigheden is ZPW direct vertegenwoordigd in de gremia van de StvdA en de SER.

Tevens is er overleg met het ministerie van BZK wat met name is ingegeven door de arbeidsvoorwaardelijke onderhandelingen over het ABP-pensioen (rijkssectoren: Rijk, Politie, Defensie, rechterlijke macht en de 10 zpw-sectoren). Ook vindt in dit verband coördinatie plaats door BZK op de uitvoering van de banenafpraak. Drie keer per jaar treffen ZPW en vertegenwoordigers van de kabinet sectoren elkaar in het overleg van de Bestuurlijke Regiegroep. Deze wordt voorgezeten door het ministerie van BZK. En hierbij is uw ministerie, als coördinerend ministerie voor onderwijssectoren, ook aanwezig.

Op ambtelijk niveau is er regelmatig contact tussen uw ministerie en ZPW over arbeidsvoorwaardelijke vraagstukken in met name de onderwijssectoren.

Voor een goed functionerende samenleving

ZPW vertegenwoordigt de sectoren die aan de basis staan van het functioneren van de Nederlandse samenleving, bestuur en onderwijs, in hun werkgeversrol. Deze honderdduizenden werknemers zetten zich dagelijks in voor hun leerlingen, studenten, patiënten, burgers en ondernemers. Samen maken zij ons land beter, slimmer, eerlijker, praktischer en toekomstbestendiger.

Naast de uitdagingen die elk van onze sectoren heeft op het terrein van onderwijs, zorg of decentraal bestuur, is er een rode draad in wat de publieke organisaties nodig hebben in hun werkgeversrol. Deze rode draad brengen we in deze brief graag onder de uw aandacht.

Een sterke publieke sector door structurele financiering

Het op orde zijn van publieke voorzieningen is een groot goed en essentieel voor de toekomst van Nederland, zowel op economisch als op sociaal gebied. Dit vraagt om een kwalitatief sterke publieke sector, centraal en decentraal, die innovatief, betrouwbaar en wendbaar is. Tijdelijke of incidentele financiering van onze sectoren werkt hierbij verlamdend en zet de continuïteit van onze dienstverlening aan burgers, ondernemers, leerlingen, studenten en patiënten onder druk. Keuzes zullen vooruit of helemaal op de lange baan worden geschoven. Mensen vertrekken, kennis gaat verloren. Tevens verhoogd incidentele financiering de administratieve lasten.

Structurele financiering die meebeweegt met loon- en prijsindex draagt bij aan betrouwbaar, bestendig financieel beleid, bij het maken van een langetermijnvisie en zorgt voor structurele personeelsbinding. Precies wat onze samenleving nodig heeft, in tijden van arbeidsmarktkrapte, voor continuïteit van onze dienstverlening aan burgers en bedrijven.

Vertrouwen in de publieke sector

De kwaliteit van de dienstverlening van onze sectoren levert een belangrijke bijdrage aan het vertrouwen in de publieke sector. Tijd en aandacht moet met name uitgaan naar de primaire taken van onze sectoren. ZPW ervaart dat onevenredig veel tijd zit in de verantwoording van publieke middelen. Dit gaat ten koste van de primaire taken die onze sectoren hebben. Wij pleiten daarom, samen met de SER¹, voor de nodige verlichting van de administratieve druk, zodat er meer ruimte komt voor het uitvoeren van onze primaire taken. Minder administratieve druk draagt ook bij aan het verlichten van

¹ [arbeidsmarktkrapte-publieke-sectoren.pdf \(ser.nl\)](#)

de krapte op de arbeidsmarkt en draagt bij aan het werkplezier en het terugdringen van werkdruk in onze sectoren.

Wij verwachten dat de politiek duidelijke doelen en eisen stelt voor de publieke dienstverlening en de uitwerking overlaat aan de professionele organisaties en werknemers van onze organisaties.

Vertrouwen in, zeggenschap en ontwikkeling van professionals staat hierbij centraal.

Bij het ontwikkelen van nieuw beleid is het essentieel dat het nieuwe kabinet rekening houdt met de uitvoerbaarheid van de voorgestelde maatregelen, ook in het licht van de arbeidsmarktkrapte die ook onze sectoren raakt. Een gedegen uitvoering wekt vertrouwen in de publieke sector, iets waar we gezamenlijk aan moeten werken. Daarom ook de oproep van de ZPW: "Betrek ons tijdig bij de ontwikkeling van beleid en wetgeving". Met onze sectoren en werknemers zijn wij een cruciale factor bij de vormgeving en uitvoering van dit beleid. ZPW-sectoren willen zich concentreren op hun primaire taken en het werkt contraproductief als een kabinet zich bezighoudt met het (her)definiëren van de rol van werkgever in onze sectoren. Als ZPW aan de voorkant wordt betrokken bij beleid en wetgeving, is er ook over de verdere uitvoering onderlinge duidelijkheid.

Continuïteit in publieke dienstverlening door aantrekkelijk werkgever zijn én blijven

De krappe arbeidsmarkt is ook voor onze sectoren een opgave. We zijn aantrekkelijke werkgevers, met mooie en uitdagende maatschappelijke opgaven. Mensen boeien en binden aan onze sectoren is belangrijk voor continuïteit en de kwaliteit van ons werk. Onze werknemers zijn ons grootste kapitaal. We hebben als sectoren dan ook voortdurend aandacht en inzet op kwaliteit en doorontwikkeling, door middel van scholing, loopbaanontwikkeling en (andere) investeringen in duurzame inzetbaarheid en terugdringen van werkdruk. We moeten een aantrekkelijke werkgever zijn én blijven, willen we alle kabinetsuitdagingen mee helpen realiseren.

Juist hier kan de nieuwe regering veel voor ons betekenen. Zoals eerder gezegd werkt tijdelijke financiering hier tegen en ook bezuinigingen werken verlamdend. Daarnaast hebben we specifieke wensen zoals aanpassing van de werkkostenregeling om bijvoorbeeld vitaliteitsmaatregelen te stimuleren. Ook moet er een gelijk fiscaal speelveld voor ZZP'ers en mensen in loondienst ontstaan. Dit draagt bij aan het terugdringen van bepaalde typen ZZP-schap in onze sectoren dat zorgt voor kennisverlies en zo mogelijk veiligheidsissues. Daarnaast zouden we graag zien dat de btw-verplichting bij de uitwisseling van personeel in de publieke sectoren wordt afgeschaft. Verder zijn we geholpen bij een systeem waar via een belasting- en toeslagenstelselherziening 'meer werken' loont. Ten slotte voelen we veel voor investeringen in (extra) scholing en duurzame inzetbaarheid, zeker nu we opschuiven naar een samenleving van een 'leven lang ontwikkelen' en 'zo lang mogelijk gezond en veilig blijven werken.'

Toekomstonzekerheid wegnemen voor diverse groepen werknemers

Onze sectoren zijn eigenrisicodragers voor de WW. In het proces voor het weer naar het werk begeleiden van oud-werknemers ervaren we vertraging in de samenwerking met het UWV. Graag zouden we zien dat dit proces beter wordt gestroomlijnd. Daarnaast verdient het aanbeveling om wachtlijsten voor WIA-keuringen terug te dringen om toekomstonzekerheid bij arbeidsongeschiktheid weg te nemen.

Vanuit ons commitment aan de banenafpraak, onze publieke rol en ons inclusief werkgeverschap staan onze organisaties open voor alle mensen die willen werken. Samenwerking met marktpartijen, het opheffen van het onderscheid markt en overheid, vereenvoudiging van regelgeving én een steuntje in de rug van het nieuwe kabinet zorgen voor optimalisatie van de zo relevante begeleiding naar en tijdens een baan.

Net als de [kenniscoalitie](#) maakt ZPW zich zorgen over terugdringen van investeringen in onderzoek en wetenschap. Dit kan gevolgen hebben voor de beschikbaarheid van talent op de arbeidsmarkt, het innovatievermogen van Nederland en de continuïteit van onze dienstverlening.

Wij zijn er voor burgers, bedrijven, leerlingen en studenten

Ons land vaart wel bij een sterke publieke sector, waarbij publieke organisaties er écht zijn voor de burgers, ondernemers, leerlingen, studenten en patiënten. Goed onderwijs, betrouwbaar bestuur, kennisintensief onderzoek en goede academische zorg, daar staan wij voor. Inwoners krijgen vertrouwen als ze zich gehoord voelen door de gemeente. Studenten voelen zich gezien als ze aandacht krijgen van docenten. Bedrijven doen efficiënter zaken als ze gerichte steun vinden bij het daarvoor bestemde loket. De toekomst van Nederland ligt besloten in dit soort voorbeelden, in een kwalitatief hoogstaande en toegankelijke dienstverlening, mede mogelijk gemaakt door ons, de Zelfstandige Publieke Werkgevers. Wij staan klaar om er ook in de komende kabinetsperiode te zijn voor de burger en werken daarbij graag nauw met u samen.

Met vriendelijke groet, namens ZPW,
b.a.

Erica Schaper
voorzitter

Aangesloten bij ZPW zijn: de PO-Raad, de VO-raad, de MBO Raad, de Vereniging Hogescholen, Universiteiten van Nederland (UNL), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging werken voor waterschappen (Vww), de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en de Werkgeversvereniging Onderzoeksinstituten (WVOI).